

svoje desetletnice. Na tem večeru se določi tudi vzpored za prihodnji dan. Prijave sprejema nadučitelj J a m š e k v Rajhenburgu. Te se naj blagovoljijo vpsolati najkasneje do 5. septembra. Na veselo snidenje!

Kurz za risanje na ljudskih in meščanskih šolah po moderni metodi so otvorili na učiteljski v Ljubljani dne 20. t. m. Imena udeležencev smo že objavili v eni zadnjih števil.

Jubilej hrvaškega arheologa Bullća. Ravatelj spjeltskega starinarskega muzeja mons. Franjo Bullć, se nahaja sedaj v Berlinu na mednarodnem kongresu zgodovinarjev. Ko se povrne, se bo slavila 25letnica, odkar je ta zaslužni preiskovalec zgodovinskih spomenikov pričel z odkopavanjem v Solinu in odkar upravlja tamonjni muzej.

Izboljšanje učiteljskih plač na Štajerskem. Več gorjestažerskih in srednještažerskih (med spodnještažerskimi le rogaški) okrajnih šolskih svetov je sklenilo naprositi deželni šolski svet, da izdela zakon, v katerem se izenačijo plače učiteljstva z onimi državnega uradništva od 11. do 8. činovnega razreda. Ta zakon naj se predloži deželni zboru in naj se skrbi za to, da ga ta sprejme.

Pletarska razstava v Radovljici. Popolna razprodaja pletarskih izdelkov se je pričela 15. t. m. v jubilejski pletarski razstavi v Radovljici. Kdor si želi nabaviti lepih in zanimivih reči, naj se uporabi to poslednjo priliko ter obišče razstavo, ki jo je prističevati med najbolj zanimive v tej stroki domače umetniške obrti. Razprodaja traja le do 1. septembra, s katerim dnem se prične novi tečaj na c. kr. pletarski šoli, kjer je nameščena razstava. Cene so znižane.

Nemški „Schulverein“ je založil nove marke. Na teh se nahajajo slike krajev, ki so po nazoru Nemcev „bedroti“. Tako figurirajo med temi kraji tudi: Z e l e z n a K a p l j a in B o r o v l j e na Korškem, G o r i c a na Primorskem in — S l o v e n s k a B i s t r i c a na Štajerskem. Et meminisse iuvat!

Esperantski kongres. Od 16. do 22. avgusta se vrši v Draždanih četrti mednarodni esp. kongres, ki daleko presega svoje prednike in ki pomenja znaten korak naprej v vprašanju svetovnega jezika. Pokrovitelj kongresov, na katerem se igra tudi Goethejeva „Ifigenija na Tavridi“ v esp. jeziku, je saksonski kralj Friderik Avgust. Ob tej priliki opozarjamo na „slovanski esperantski krožek“, ki daje radevolje pojasnila glede učil, ki razpošilja zastoj vsem, ki se zanimajo za svetovni jezik, tozadevne brošurice in letake ter na slovensko esperantsko slovnico, ki izide takoj, kakor hitro se oglasi dovolj naročnikov. Esperanto mora prodrati predvsem v izobražene kroge, in tu pride v poštev kot važen faktor slovensko učiteljstvo. Zato se obračamo na slavno učiteljstvo s prošnjo, da podpre to novo podjetje z mnogoštevilnimi naročili (knjiga bo stala približno 2 K ter se razpošiljala po poštne povzetju), da se razširi svetovni jezik tudi med Slovenci. Da omogočite izdajo te prepotrebne knjige, pošljite nemudoma svoj natančen naslov na imenovani krožek kot naročnik, četudi ne nameravate postati esperant.

Slovenska šola v Trstu. Na protestnem shodu slovenskih staršev pri Sv. Jakobu in Trstu je državni poslanec dr. Ribaf pojasnil, kako je s poddržavljenjem slovenske šole v Trstu. Ko je bil tržaški namestnik princ Hohenlohe leta 1906 postal ministrski predsednik, je deloval poslanec Ribaf na to, da se čimprej otvori v Trstu slovenska državna šola. Ministrski predsednik je obljubil, da se stvar ugodno reši in je bil že celo podpisan dotični odlok. Toda princ Hohenlohe je bil le 4 tedne ministrski predsednik. Vlada, ki je prišla za njim je ustavila vso zadevo. Najbolj nasprotuje in zavlačuje stvar naučni minister Marchet. Poslanec dr. Ribaf je dosegel vsaj toliko, da se je sklenilo, da prevzame letos država nekaj učiteljev na Ciril-Metodovi šoli v svojo oskrbo. V ta namen je že prišlo lani 20.000 kron v proračun. Temu se ni nihče protivil niti v zbornici, niti v odseku. Toda začetek novega šolskega leta je pred durmi, pa vendar še vedno ni v Trstu slovenske državne šole, in ta, ki obstoja že 22 let, ni dobila doslej še niti bora državne podpore. N e m š k i m zasebnim šolam v Gorici pa bo država plačevala učne osebe. Vsaj tako se je poročalo na občnem zboru „Schulvereina“, ki se je vršil o Binkoštih v Celovcu v prisotnosti ministra Pradeja. Slovenci v Trstu in Gorici pa so brezpravni tuji.

Učiteljstvo v klerikalnem raju. Tirolsko je, kakor znano popolnoma v klerikalnih rokah. Zanimivo kulturno sličico iz XX. stoletja iz te črne dežele nam daje poročilo o sh du tirolskih učiteljev v Sterzingu dne 16. novembra 1907. leta. Shoda se je udeležilo 600 učiteljev, ki so po večini člani klerikalnih učiteljskih društev. Ti klerikalni učitelji so sestavili to-le statistiko: Na Tirolskem mora se dandanes 18% učiteljev izvrševati službo grobarjev, 9% učiteljev ima dolžnost, čistiti vsako jutro pot od farovža do cerkve in okolo cerkve ter pozimi tudi sneg kidati, 13% učiteljev opravlja službo cerkovnika za letno plačo 180 K ter zaradi tega zanemarjajo šolski pouk. Poročilo pravi: Učitelj-mežnar ni samo hlapec župnika in kop-operatorja, ampak vsak kmetič, vsaka terejalca se čuti poklicano učitelja-mežnarja nadzorovati

in mu biti za jeroba.“ Dalje: „Gorje učitelju, ki se strogo ne drži starih navad, ako na ta ali oni praznik ne natakne določenega števila sveč ali ne postavi določenih svetil na oltar ako se zvonjenje ne glasi dovolj slavnostno.“ Tako je še dandanes na Tirolskem. Statistika dokazuje, da so dežele, v katerih je šola in učiteljstvo v takih časih, kakor na Tirolskem, tudi najsiromašnejše: čim več analfabetov, tem več beračev — in zločincev. V dokaz navajamo v Avstriji Galicijo in Tirolsko, v Evropi Španijo, Portugalsko, Belgijo, Rusijo itd.

Nekaj za agitatorje pri državnobzorskih volitvah. Najvišje sodišče je pred kratkim razsodilo, da se ima za podkupovanje smatrati in kaznovati tudi to, če kdo na pr. kakemu delavcu nadomesti zaslužek, ki ga je izgubil zaradi tega, ker je šel volit.

Listnica uredništva.

Resnici na ljubo objavljamo odgovor, ki nam ga je poslal tov. A. Kosi na našo zadnjo listnico: Vzrok, zakaj sem dal svojo jubilejsko knjižico tiskati v Blasnikovi in ne v naši „Učit. tiskarni“, ne tiči v dejstvu, da bi rad služil dvema gospodoma (katerima? Saj je tiskala delce Blasnikova tiskarna), pač pa sem storil to zaradi tega, ker mi je znano, da je „Učit. tiskarna“ z delom vedno tako preobložena, da le steska ustreza mnogoštevilnim naročilom in zahtevam. (Opomba uredn.: „Učit. tiskarna“ ustreza vsem naročilom, in sicer vedno točno in solidno. To poudarjamo zato, da ne bi mnenje tovariša Kosija tiskarni škodovalo, namreč na ta način, da bi utegnili odvrnati naročnike!) Svoječasno se mi je javno namignilo, da naj — če že ne morem ali nočem dati vseh svojih publikacij tiskati v „Učit. tiskarni“ — vsaj Katoliške tiskarne ne podpiram. Ta nasvet sem takrat uvaževal, a sem prišel sopes v nemilost. Da svoj pregrešek vsaj deloma popravim, izjavljam na tem mestu, da sem dal primeroma le majhno število jubilejskih brošuric tiskati, in še mi zaloga poide, izvršila mi bo drugi natisk „Učit. tiskarna“, ki mi tiska sedaj tudi delce „Slavnostni red za proslavo cesarjeve 60letnice v ljudski šoli.“ H koncu še nekaj! Dotični gosp. tovariš, ki me je hotel v „Učit. Tov.“ malec „zdelati“, je gotovo imel namen škodovati novemu literarnemu podjetju, oziroma meni, pa bode bržkone škodoval le „Učit. konvikt“ v Ljubljani, kateremu sem odmenil ves čisti dohodek svoje jubilejske knjižice. (Op. uredn.: Ne! Škodovati ni hotel, ampak samo želi, naj ne velja le na papirju, temveč tudi v dejanjih geslo „Svoji k svojim!“)

V Središču, dne 15. avgusta 1908.
Anton Kosi.
Konec članka „Nadaljna izobrazba učiteljstva“ smo morali zaradi tesnega prostora odložiti za prihodnjo številko. — J. T. v M.: Porabimo prihodnjo. — A. S. v M.: Dobro!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2052. Kranjsko. 148 1-1
V kriškem okraju se razpisujejo s tem nadučiteljske službe na ljudskih šolah v Mokronogu, v Trebnju in St. Juriju pod Kumom, voditeljsko mesto na enorazrednici v Hrvaškem brodu in učno mesto v St. Jerneju in na Trebnem v stalno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 19. septembra 1908. Prošilec za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo. C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 19. avgusta 1908.

Št. 946. 149 1-1
Na dvorazredni ljudski šoli v Trzinu je stalno oddati novoustanovljeno učno mesto z zakonitim prejemki. Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj predlagati do 15. septembra 1908. Prošilec za stalno nameščenje, ki še niso stalno nameščeni na kranjskih javnih ljudskih šolah, morajo dokazati z državnozdravniškim izpričevalom, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo. C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku, dne 12. avgusta 1908.

Št. 986. 150 1-1
Na novoustanovljeni enorazredni ljudski šoli v Krtini je stalno oddati učiteljsko in voditeljsko mesto z zakonitim prejemki in prostim stanovanjem. Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj predlagati do 15. septembra 1908. Prošilec za stalno nameščenje, ki še niso nameščeni na javnih ljudskih šolah na Kranjskem, morajo dokazati z državnozdravniškim izpričevalom, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo. C. kr. okr. šolski svet v Kamniku, dne 12. avgusta 1908.

Št. 1375. Štajersko. 151 1-1
V polit. okraju Celje se sledeče učiteljske službe v definitivno oziroma provizorično popolnitev razpisujejo: na novoustanovljeni dvorazredni ljudski šoli v Pernovem, II. krajni razred, krajni šolski svet Galicije, mesto nadučitelja in ene učiteljice; na trirazrednici na Frankolovem, III. krajni razred, mesto učitelja; na trirazrednici v St. Petru na Medv. s. III. krajni razred, mesto učiteljice, ozir. učitelja; na trirazrednici v Jurkloštru, II. krajni razred, mesto učitelja, ozir. učiteljice; na enorazredni ljudski šoli pri Sv. Miklavžu nad Laškim, II. krajni razred, mesto šolekega vodje. Pravilno opremljene prošnje je postavnim službenim potom vložiti do 15. septembra 1908 pri dotičnih krajnih šolskih svetih. Celje, dne 13. avgusta 1908.

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda! 122 31 13

Najboljše klavirje
prvovrstnih dunajskih tvornic in harmonije amerikan. sistema prodaja in izposoja
Alfonz Breznik, učitelj „Glasb. Matice“
136 Ljubljana, Gradišče 11. 52 7

Naročajte in priporočajte šolske zvezke slovenskega izdelka!

Založnik A. Slatnar v Kamniku.

Zaloga v Ljubljani pri V. Kenda, V. Petričiču, Fr. Igljicu in dr. ter pri trgovcih po deželi. 147-12 (1)

Zavod za graviranje in izdelovanje kavčukastih štambiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kavčuka in kovine, štambilje za datum, vsakovrstni klišeji, monogrami itd. itd. 52 30

Ceniki gratis in fränko.

Odlikovana Prva kranj. tvornica klavirjev
Ljubljana, Hilserjeve ulice št. 5 blizu Gradišča

Rudolf A. Warbinek

priloga svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samoigralne

za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 28 52-29
Največja tvornica na jugu Avstrije
Jamstvo 6 let. Eksport v vse dežele.

Cenovnik zastoj in poštnine prosto.

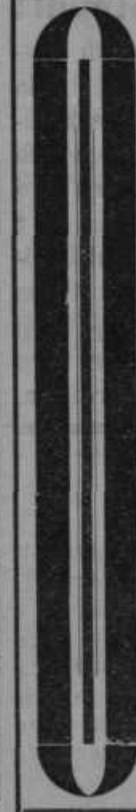
Največja in najbogatejša tvorniška zaloga priznana pravih švicarskih

Union-ur 31 52-34

katerih tvornic delničar sem in edini zastopnik za vso Kranjsko, ter zastopnik ur Schaffhausen, Klassig in Glashütte.

Velika zaloga zlatnine, srebrnine in dragocenih kamnov, kakor blaga od srebra in kinasrebra

Fr. Čuden urar in trgovec v Ljubljani Prešernove ulice nasproti frančiškanskemu samostanu.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina v Celju
Rotovška ulica št. 2

priloga kancelijski, konceptni, pisneni, dokumentni, ministrski, ovtitni in barvani papir; svinčnike, peresa, peresnike, radirke, kamenčke, tablice, gobice, črnilo itd. — Knjige v vseh velikostih, črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl ali polusnje vezane. Odjemalne knjižice po raznih cenah. — Največja zaloga vseh tiskovin za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitinske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Temni lak za šolske table. — Strune za gosli, citre, kitare in tamburice. — Štambilje, pečatniki, vignete (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršuje se v najkrajšem času. — Dopisnice, umetne, pokrajinske in s evetlicami od najpriprostejše do najfinejše. — Albumi za slike, dopisnice in poezije. — Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago. — Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene. — Priznano dobro blago. Solidna in točna postrežba. 5 52-47

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv, laka in firneža v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6 nasproti hotela „Union“

priloga gg. šolskim vodjem in učiteljem v mestu in na deželi njih priznana najboljši. črni, medli 19 52-84

lak za šolske table.

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Specialna trgovina za opreme nevest.

Moško, žensko, otroško in perilo za novorojence se po meri izdeluje solidno in najceneje. — Platno vseh širin za telesno in posteljno perilo, namizni prti, serviete, garniture za kavo, bele in barvaste, brisalke, žepni robci, brisalne rute, šifon, širting, kreton, batist itd. itd.

Najnovejše modele za perilo radi pokažemo na ogled. — Švicarske vezanine.

Strogo solidno blago. Niske stalne cene.

Gg. učiteljem in njih rodbinam 5% popusta.

Svetlolikalnica:
15 52-49 Kolodvorske ulice št. 8.

VERONIKA KENDA
v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 20

priloga p. n. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljstvu svojo

veliko zalogo pisalnih in risalnih potrebščin.

Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pisneni papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiri peres, držal, svinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 14 52-51

Postrežba točna in solidna.

Glavna zaloga
Jos. Petričevih zvezkov.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3

združena s trgovino s šolskimi, pisalnimi, risalnimi in drugimi v to stroko spadajočimi potrebščinami, se priloga vsemu zavednemu naprednemu učiteljstvu za dobavljenje vseh

knjig in časopisov ter šolskih in drugih potrebščin.